

TESIS SOBRE LA INDÚSTRIA

(discurs pronunciat davant del XII Congrés del Partit Comunista (B) Rus) ¹

Lev Trotski

abril de 1923

versió catalana feta per Alejo Martínez – alejomp@lycos.es - des de:
<http://www.marxists.org/espanol/trotsky/ceip/economicos/Tesissobrelaindustria.htm>

- 1. El paper general de la indústria en l'estructura socialista*
- 2. L'actiu i el passiu en el primer període de la Nova Política Econòmica*
- 3. Els problemes i els mètodes de l'activitat industrial planificada*
- 4. Els trusts, el seu paper i la necessària reorganització*
- 5. La indústria i el comerç*
- 6. La fàbrica*
- 7. El càlcul, el balanç i el control*
- 8. Els salaris*
- 9. Les finances, el crèdit i els aranzels*
- 10. El capital estranger*
- 11. Els gerents de planta, la seua posició i els seus problemes; l'educació d'una nova generació de tècnics i de gerents*
- 12. Les institucions del partit i les institucions econòmiques*
- 13. La indústria gràfica*

1. El paper general de la indústria en l'estructura socialista

Les relacions mútues que existeixen en el nostre país entre la classe obrera i els camperols es basen en última anàlisi sobre les relacions mútues entre la indústria i l'agricultura. En última instància, la classe obrera pot mantenir i enfortir el seu paper dirigent, no per mitjà de l'aparell de l'estat o l'exèrcit, sinó per mitjà de la indústria que dóna origen al proletariat. El partit, els sindicats, les associacions juvenils, les nostres escoles, etc., tenen com a tasca l'educació i la preparació de les noves generacions de la classe obrera. Però tot aquest treball resultarà construït sobre peus de fang si no té com a base una indústria contínuament en expansió. Només el desenvolupament de la indústria crea la base indestructible per a la dictadura del proletariat. En l'actualitat l'agricultura té una importància de primer ordre en la vida econòmica de la Rússia soviètica, si bé el nivell tècnic sobre el qual aquella se sosté és encara molt baix.

Només en la mesura en què la indústria faça progressos reals i en què la indústria pesant (que constitueixen l'única base ferma per a la dictadura proletària) es recuperen, i en la mesura en què el treball d'electrificació siga completat, serà possible, i en veritat inevitable, alterar la importància relativa en la nostra vida econòmica de l'agricultura i la indústria, i desplaçar el centre de gravetat des de la primera a la segona. El partit ha de treballar sistemàticament i de manera perseverant, siga quin siga el sacrifici o el treball, per tal d'accelerar aquest procés, especialment respecte a la ràpida recuperació de la indústria pesant.

Quant de temps durarà el període de la importància predominant de l'economia camperola en el sistema econòmic de la nostra federació dependrà no sols del nostre progrés econòmic intern, que en vista de les condicions generals mencionades més amunt no pot ser més que molt gradual, sinó també del procés de desenvolupament que es produeix més enllà de les fronteres de Rússia, açò és, sobretot dels camins que prenga la revolució a Occident i Orient. L'enderrocament de la burgesia en qualsevol dels països capitalistes més avançats imprimiria ràpidament la seua marca al ritme de conjunt del nostre desenvolupament econòmic, ja que multiplicaria immediatament els recursos tècnics i materials per a la construcció socialista. El nostre partit, si bé mai ha de perdre de vista aquesta perspectiva internacional, al mateix temps mai ha d'oblidar-se, o deixar de tenir present, ni per un moment la importància predominant de l'economia camperola, quan estima les conseqüències de qualsevol pas que està a punt de donar.

No sols el fet d'ignorar, sinó inclús no prestar una atenció suficientment curiosa a aquesta circumstància, implicaria perills incalculables, tant econòmics com polítics, ja que açò soccava o debilitaria inevitablement la unitat entre el proletariat i els camperols (aqueix sentiment de confiança dels camperols cap al proletariat que durant l'actual període històric de transició és un dels suports més fonamentals de la dictadura proletària). La preservació i enfortiment d'aquesta unitat és una condició fonamental per a l'estabilitat del poder soviètic, i representa, en conseqüència, la tasca més fonamental del nostre partit.

És necessari recordar les resolucions aprovades pels anteriors congressos del partit, que subratllaven molt justificadament que el suport dels camperols als mètodes socialistes de producció només pot ser conquistat a través de la demostració real visible, durant molts anys, i que tals mètodes són econòmicament més avantatjosos, més racionals, etc. En el terreny de les finances, la política d'economitzar els recursos de l'estat, d'un sistema correcte d'impostos, d'un pressupost correctament construït (que ara hem adoptat, i que ha de ser, i serà, recolzat sense cap dubte) només assolirà resultats decisius a condició que les indústries de l'estat mostren un desenvolupament enèrgic i guanys substancials.

A causa de l'extremada disminució de l'exèrcit, ara reduït pràcticament a les seues formacions bàsiques, i la consegüent transició gradual a un sistema de milícies, el problema de la defensa nacional es veu reduït a la qüestió del transport i de la indústria de guerra.

En conseqüència, l'elaboració del nostre pressupost, la política creditícia de l'estat, les mesures a prendre respecte a la protecció militar de l'estat, de fet, tota l'activitat de l'estat en general, ha d'atorgar la major atenció al desenvolupament planificat de la indústria estatal.

En vista de l'estructura econòmica general del nostre país, la recuperació de la indústria estatal està estretament lligada al desenvolupament de l'agricultura. Els mitjans de circulació necessaris han de ser creats per l'agricultura en la forma d'un excedent de productes agrícoles que es col·loque per damunt del consum de l'aldea abans que la indústria siga capaç de donar un salt decisiu cap avant. Però és igualment important que la indústria estatal no es quede ressagada darrere de l'agricultura, altrament es crearia una indústria privada sobre la base d'aquesta última, i aquesta indústria privada en el llarg termini s'engoliria o absorbiria la indústria estatal.

Només pot resultar victoriosa una indústria així, que rendisca més del que absorbeix. La indústria que viu a costa del pressupost, açò és, a costa de l'agricultura, no podria ser possiblement un punt de suport ferm i durador per a la dictadura del proletariat. La qüestió de crear plus-valor en la indústria estatal és el problema que afecta el destí del poder soviètic, és a dir, del proletariat.

Una reproducció expandida de la indústria estatal, que és impensable sense l'acumulació de plus-valor per part de l'estat, constitueix, al seu torn, la condició per al desenvolupament de la nostra agricultura en una direcció no capitalista, sinó socialista.

És, doncs, en la indústria estatal que s'hi troba el camí que mena a la societat socialista.

2. L'actiu i el passiu en el primer període de la Nova Política Econòmica

L'efecte saludable de la Nova Política Econòmica sobre la vida econòmica del país és indiscutible. S'hi expressa en el ressorgir de l'activitat industrial, en l'augment de la producció en moltes branques importants de la indústria, en l'augment de la productivitat del treball i en la qualitat dels productes, en la milloria indubtablement molt considerable en la posició dels obrers i, sobretot, en l'enfocament molt més correcte dels problemes econòmics tant fonamentals com menors.

I aquesta última és la condició bàsica per a la seua resolució efectiva en el futur. No obstant, la situació real de la indústria continua essent molt difícil. El

ressorgir de la indústria lleugera, que naturalment troba la seua explicació en el fet de la recuperació del mercat en combinació amb una collita satisfactòria, està força lluny d'implicar que en totes les empreses i les branques de la indústria lleugera s'hi puga assegurar un desenvolupament posterior saludable. Malgrat el fet que els preus dels productes de la indústria lleugera són extremadament alts, especialment en comparació amb els preus dels productes agrícoles, aquests alts preus sovint estan molt per davall del preu de reproducció, és a dir, no garanteixen l'expansió de la producció. L'augment en l'activitat de tot un conjunt de trusts s'ha assolit a costa dels vells estocs de matèries primeres, la reposició del qual és en el moment present un dels problemes més aguts de la política econòmica de l'estat.

D'altra banda, la indústria pesant a penes ha entrat en contacte amb el mercat. Aquesta depèn essencialment de les comandes fetes per l'estat, i necessita per a la seua recuperació que l'estat hi realitze grans inversions, ben pensades. Açò també s'aplica en una mesura considerable als ferrocarrils i a la xarxa d'aigua corrent.

Així, com a resultat de les condicions econòmiques de conjunt, encara no s'ha assolit una regulació sana dels preus en la indústria lleugera. Açò i l'endarreriment de la indústria pesant, en comparació amb la indústria lleugera, representen els ítems centrals que es computen en el deure del primer període de la Nova Política Econòmica. Açò és tant el resultat de les condicions econòmiques generals que existien abans de la Nova Política Econòmica, com de la inevitable paràlisi de les relacions econòmiques durant la transició vers la Nova Política Econòmica.

L'èxit d'una regulació de preus, sobre la base del mercat, que es correspon millor amb les necessitats del desenvolupament industrial, l'establiment de correlacions més normals entre les branques de la indústria lleugera i aquelles branques de la indústria i l'agricultura que la proveeixen de matèries primeres, i, finalment, la reorganització i el reordenament del front de la indústria pesant i lleugera; aquests són els problemes més profunds de l'estat en l'esfera de l'activitat industrial en el segon període de la Nova Política Econòmica que està començant ara. Aquests problemes només poden ser resolts per una correlació correcta entre el mercat i el pla industrial de l'estat.

3. Els problemes i els mètodes de l'activitat industrial planificada

En la Rússia soviètica, on els principals mitjans de la indústria i del transport pertanyen a un sol amo, l'estat, la interferència activa d'aquest últim en la indústria ha de prendre, necessàriament, la forma d'un pla industrial de l'estat. En vista del paper preponderant de l'estat com a propietari i com a amo, el

principi d'un pla uniforme adquireix, des del començament, una importància excepcional.

El conjunt de l'experiència prèvia ha demostrat, no obstant, que el pla de l'economia socialista no pot ésser establert *a priori* d'una manera teòrica o burocràtica. Un pla econòmic realment socialista que compregua totes les branques de la indústria en les seues relacions mútues i en la relació de la indústria en el seu conjunt amb l'agricultura, és possible només com a resultat d'una experiència econòmica preparatòria perllongada sobre la base de la nacionalització, i com a resultat d'esforços continus per tal de posar en sintonia pràctica les diferents branques de la indústria i per tal d'avaluar correctament els resultats assolits.

Així, per al proper període la nostra tasca és determinar la direcció general i és, en una mesura considerable, una tasca de caràcter preparatori. Aquesta no pot ser definida per cap fórmula única, sinó que pressuposa una adaptació constant i vigilant de l'aparell econòmic de la planificació, de les seues tasques bàsiques, dels seus mètodes i de la seua pràctica cap als fenòmens i les condicions del mercat. Només en l'estadi final del seu desenvolupament poden i deuen els mètodes de la indústria planificada subordinar el mercat i, per aquest mateix fet, abolir-lo.

Del que s'ha dit podem percebre prou clarament dos perills que acompanyen l'aplicació dels mètodes de l'estat de la indústria planificada durant l'època actual, a saber:

1.- Si tractem de sobrepassar el desenvolupament econòmic per mitjà de la nostra interferència planificada, i de reemplaçar la funció reguladora del mercat per mesures administratives que no tenen cap base real en l'experiència genuïna, llavors les crisis econòmiques parcials o generals són inevitables, tal com succeí a l'època del Comunisme de Guerra.

2.- Si la regulació centralitzada s'endarrereix respecte a la seua necessitat, que ha madurat clarament, haurem de resoldre les qüestions econòmiques pels malbaratadors mètodes del mercat, en casos on la interferència administrativa i econòmica podria obtenir els mateixos resultats en un temps més breu i amb menor despesa d'esforços i de recursos.

En la mesura en què hem adoptat les formes de l'economia de mercat, l'estat està destinat a garantir a les empreses individuals la llibertat necessària en l'activitat econòmica en el mercat sense tractar d'influir sobre aquesta activitat lliure per mitjans administratius. Però si, d'una banda, cada trust, per a funcionar reeixidament, ha de sentir-se lliure per a orientar-se a si mateix i ser conscient de la plena responsabilitat pel seu treball, l'estat, d'altra banda, ha de considerar els trusts i les altres associacions com a òrgans subordinats a ell, per

mitjans dels quals és capaç de sondejar el mercat de conjunt, i així fer possible la instrumentació de diverses mesures pràctiques que superen l'orientació de mercat de les empreses individuals i les associacions. Un òrgan central econòmic pot, per exemple, arribar a la conclusió que cal liquidar un trust determinat molt abans que l'experiència mostre per si mateixa com d'impotent és la seua posició.

El problema de les relacions mútues entre la indústria lleugera i la indústria pesant no pot ser resolt de cap manera d'acord amb l'oferta i la demanda, ja que açò portaria en uns pocs anys a la destrucció de la indústria pesant, amb la perspectiva de la seua subsegüent recuperació com a resultat de la pressió del mercat, però en aquest cas, sobre la base de la propietat privada.

D'aquesta manera, en contraposició als països capitalistes, al nostre país el principi del pla no està confinat als trusts individuals i als conglomerats, sinó que comprèn la indústria en el seu conjunt; més que això, el pla estatal ha de cobrir les relacions mútues de la indústria, d'una banda, amb l'agricultura i, per altra banda, amb les finances, el transport, el comerç (tant d'intern com exterior).

Amb d'altres paraules, en la mesura en què l'estat continua essent no sols el propietari sinó l'esperit guia respecte a la majoria de les forces productives de la indústria i del transport, i respecte als instruments de crèdit, el principi del pla sota les condicions de la Nova Política Econòmica continuarà essent en gran manera el mateix que resultà de l'època del Comunisme de Guerra, però difereix d'aquest radicalment en els seus mètodes. L'administració dels caps dels comitès és reemplaçada per les maniobres econòmiques.

En la seua aplicació administrativa, la campanya ha de desenvolupar-se en aquesta esfera amb extremada cautela, a través d'un sondeig molt curós del terreny.

La preparació s'hi ha de basar en la previsió econòmica i consistir en la transmissió d'instruccions als òrgans econòmics corresponents respecte als distints fenòmens que, ja inevitablement o amb tota probabilitat, sorgiran sota una determinada conjuntura econòmica (en relació amb l'aparició de dacs acabada de collir en el mercat, amb el flux de diners a l'aldea, etc.), i en precisar aqueixa previsió, al màxim que hom puga, en la seua aplicació a les branques individuals de la indústria o a districtes particulars, en publicar models de cronogrames que subministren pautes sobre les mesures necessàries que s'han de prendre per a fer el millor ús de la situació esperada.

És força evident que la planificació fonamental de la indústria no pot ser assolida dins de la indústria mateixa, açò és, per mitjà de l'enfortiment del seu òrgan administratiu guia (el Consell Suprem de l'Economia Nacional), sinó que

ha d'ésser part de la tasca d'una organització separada que està per damunt de l'organització de la indústria i que la connecta amb les finances, amb el transport, etc. Aquesta és la funció de la Comissió de Planificació de l'estat. És necessari, no obstant, definir més clarament la seua posició, organitzar-la més sòlidament, donar-li drets i especialment deures més definits i indiscutibles. Hauria de ser establert com a un principi inamovible que ni una sola qüestió econòmica que concerneix l'estat en el seu conjunt pot ser abordada en els òrgans superiors de la república sense consultar a la Comissió de Planificació de l'estat. Aquesta última ha de, en tots els casos, ja siga prendre la iniciativa per si mateixa o per algun altre departament, ja siga analitzar el nou problema, formular algun projecte o proposta relacionat amb el conjunt del treball econòmic romanent, i per mitjà d'aquesta anàlisi definir la seua gravetat i la seua importància específica. Cal prendre nota de la manera més precisa dels intents dels diferents departaments i establiments, estiguen en el centre o en les províncies, per a obtenir aquesta o aquella decisió per mitjà d'una marrada amb el pretext de la urgència, de la pressió de les circumstàncies, de la improvisació, considerant semblants esforços com a manifestacions de manca de previsió econòmica, i com a els més perniciosos romanents d'administrativisme.

En avaluar l'èxit en el treball de cada departament, hom ha de prendre en consideració, en gran manera, si aquest presenta les seues propostes a temps a la Comissió de Planificació de l'estat per a la seua elaboració detallada; els èxits del treball de la mateixa Comissió de Planificació de l'estat han de ser avaluats des del punt de vista de aborda amb temps suficient o no les qüestions econòmiques, de la previsió correcta d'allò que succeirà demà, de amb quanta insistència estimula els altres departaments perquè facen una avaluació a temps de les formes de col·laboració que cal establir entre les branques del seu treball.

És necessari lluitar per mitjà de la Comissió de Planificació de l'estat contra la creació de qualsevol tipus de comissions d'investigació temporànies i casuals, junt amb comitès directius, d'assessorament i provisionals, que són el major mal del nostre treball estatal. Cal assegurar el treball regular per mitjà d'òrgans permanents i normals. Només així el millorament d'aquests òrgans i el desenvolupament de l'elasticitat necessària esdevenen possibles, mitjançant la seua adaptació multifacètica a les tasques que hom els assigna sobre la base de l'experiència contínua.

Sense decidir per endavant la qüestió de si serà necessari conferir a la Comissió de Planificació de l'estat (l'Estat Major de l'economia estatal) aquest o aquell dret administratiu, sembla suficient per al futur pròxim establir que de ser necessària la força compulsiva per tal d'obtenir la conformitat amb el pla decidit, l'aprovació d'aqueixa coerció ha de ser obtinguda dels òrgans corresponents del poder central (de cadascun dels comissariats econòmics: el

Consell del Treball i la Defensa, el Consell de Comissaris del Poble, el Presídiu del Comitè Executiu Central panrus).

4. Els trusts, el seu paper i la necessària reorganització

L'estat és el propietari dels mitjans bàsics de producció i transport. Cada un dels departaments econòmics individuals, i dins d'aquests departaments els òrgans separats, els establiments i les associacions (els trusts), dirigeixen els sectors de l'economia estatal a càrrec seu amb el grau d'independència que els requeriments de la gestió sota les actuals condicions de mercat necessiten, i que està determinat des de dalt, açò és, pels òrgans superiors de l'estat.

El dret de l'estat a disposar de tota la propietat d'aquells trusts que estan lliures d'obligacions i dels ferrocarrils, etc, continua essent absolut. En la pràctica, el límit i la forma de la interferència estatal amb el treball actual dels òrgans econòmics i d'aquests últims amb el treball present dels establiments independents dels trusts, etc, estan determinades exclusivament des del punt de vista de la conveniència econòmica, i estan regulades pels estatuts (o llibres d'actes) corresponents.

La major part de la indústria estatal està organitzada en forma de trusts, açò és, com a associacions que estan dotades amb una àmplia dosi d'autonomia econòmica i que apareixen en el mercat com a organitzacions en lliure competència. El problema fonamental d'aquestes organitzacions econòmiques, així com de les empreses separades que les componen, és l'extracció i la realització de plus-valor a fi de servir a l'acumulació estatal, l'única cosa que pot garantir l'augment del nivell material del país i la reconstrucció socialista de tota la seua economia.

Les empreses de l'estat que treballen per a la immediata satisfacció de les necessitats més importants d'aquest com, per exemple, les seues necessitats militars, també han d'estar completament subordinades als requeriments de l'augment de la productivitat del treball i del descens del cost de cada unitat de producció.

En vista del fet que la mateixa transició des del Comunisme de Guerra a la Nova Política Econòmica s'efectuà en una mesura considerable segons els mètodes del Comunisme de Guerra, l'agrupament d'empreses, la seua reorganització en trusts, la distribució de mitjans entre els trusts, tingué i, en gran manera, fins i tot avui en dia té, un caràcter provisional i burocràtic. Des del punt de vista del treball econòmic segons el pla, aquests no són més que assaigs fets en esborrany, i no és mitjançant mètodes especulatiu que poden i han de ser corregits i reformulats, sinó sobre la base d'examinar-los a la llum de l'experiència, a la llum dels elements combinats de l'experiència comercial i administrativa quotidiana.

Les queixes sobre la manca de mitjans de circulació no fan més que testimoniar el fet que amb la instrumentació de la Nova Política Econòmica l'estat començà la gestió d'un nombre massa gran d'empreses industrials, de mode tal que la seua fortalesa fou sobreestimada, debilitada com estava pels diversos anys de guerra civil i de bloqueig. Com a conseqüència en resulta la inestabilitat de les empreses, el treball que s'efectua a les palpentes i, cosa que és més important encara, la capacitat del transport de càrregues és insuficient, la qual cosa al seu torn porta a un gran augment en el cost de producció, i a l'estretiment del mercat amb totes les dificultats econòmiques que s'hi desprenen.

La resolució d'aquesta dificultat està en la concentració radical de la producció en aquelles empreses tècnicament més perfeccionades i que geogràficament estan situades molt convenientment. Tots els tipus de consideracions indirectes i secundàries plantejades contra açò, per més essencials que puguen ésser en si mateixes, han de ser fetes a una banda davant del problema econòmic fonamental, a saber: proveir a la indústria estatal amb els mitjans de circulació necessaris, la rebaixa del cost de producció, l'expansió del mercat i l'extracció de guanys.

La reavaluació de la construcció i la composició del trust, tant des del punt de vista comercial com des del purament productiu, ha d'estar completament lliure dels prejudicis de la uniformitat burocràtica en la tasca de combinar les empreses, ja siga segons el principi horitzontal, ja siga segons el principi vertical. En la nostra revisió hem de guiar-nos no per consideracions formals sinó materials respecte a la relació i a la dependència mútua de les empreses entre si, a les seues ubicacions geogràfiques relatives, i respecte al transport i al mercat (fusions, etc.), i així successivament. Si bé hem de fer a una banda els reclams locals o a nivell dels departaments en la mesura en què entren en conflicte amb el principi d'una organització més avantatjosa i més rendible de la producció, és necessari alhora tenir en compte i escoltar atentament la veu dels trusts involucrats i les fàbriques, en la mesura en què la seua experiència viva ha demostrat la necessitat de fer-nos enrere en alguns dels nostres projectes organitzatius.

La rebaixa del cost de producció ha d'estar orientada amb vista a la regeneració i el desenvolupament de la potència productiva del país i no amb el propòsit d'obtenir èxits efímers en el mercat.

El mode de càlcul en què els preus de les matèries primeres són falsificats perquè són donats prenent cotitzacions vençudes, i que no té res a veure amb la rebaixa dels costos, ha de ser castigat severament com un malbaratament de la propietat estatal.

Igualment incorrecte i perniciosos seria instrumentar una política de rebaixes de preus temporànies a costa de provocar una pèrdua directa o indirecta a la

indústria pesant. Sense la recuperació d'aquesta última, la indústria lleugera, així com també tot el procés de construcció econòmica, es veurà privat dels seus fonaments. El carbó, el petroli, el metall, aquestes són les branques de la indústria el desenvolupament reeixit de les quals assegurarà tant la prosperitat econòmica de la república com la seua seguretat externa.

Només una guia ferma i constant dels trusts per part del Consell Suprem de l'Economia Popular, que unisca (en l'esperit dels principis directius mencionats més amunt) tots els elements bàsics de la indústria; que preveja i prepare les seues necessàries fusions; que garantisca l'ús adequat, complet i en el moment oportú de tots els factors de producció en cada etapa (combustible, matèries primeres, articles semimanufacturats, màquines, la força de treball, etc.), assegurarà un progrés no sols parcial sinó general en el front industrial.

5. La indústria i el comerç

Sense vendes adequadament organitzades, l'augment en la producció portarà una altra vegada a saturacions parcials, açò és, a crisi d'impotència comercial, que no poden ser justificades inclús en el mercat extremadament limitat amb què comptem en el present. El perfeccionament de les anelles més baixes de l'aparell comercial, encara que només siga capaç d'assegurar un nombre molt petit de connexions genuïnes entre la indústria i el mercat camperol, és de suprema importància. La formació de conglomerats en el futur pròxim ha d'ésser conduïda amb la major serietat i amb la deguda consideració cap a l'estat del mercat i cap als recursos dels trusts. La transformació dels conglomerats en els "caps dels comitès" comercials només obstruiria l'activitat comercial i augmentaria el pes de les despeses addicionals. La fusió obligatòria ha d'estar econòmicament preparada i ha d'estar justificada en termes comercials.

L'augment en la independència operativa dels trusts i les empreses, l'activitat més flexible de les associacions, i tota la situació de la nostra indústria en general exigeixen una coordinació incomparablement major en allò tocant les relacions entre les esferes purament productives i les esferes purament comercials de l'activitat. Açò s'aplica tant al comerç intern com al comerç exterior. Sense predeterminedar les formes d'organització que prendrà aquesta coordinació, ja hauria d'estar establert que l'estudi sistemàtic de l'experiència que s'està acumulant en aquesta esfera i l'elaboració dels mètodes pràctics per a coordinar l'activitat industrial i comercial constitueixen un problema vital, la solució del qual és possible només a través dels esforços conjunts del Consell Suprem de l'Economia del Poble, el Comissariat del Poble de Comerç Exterior, el Comissariat de Comerç Intern, i l'activa participació de la Comissió de Planificació de l'estat sota la guia general del Consell del Treball i la Defensa.

6. La fàbrica

La base de l'èxit o del fracàs en la producció es troba en la unitat industrial bàsica, és a dir: en la fàbrica. La qüestió, en conseqüència, d'organitzar adequadament cada empresa per separat, i no sols des del punt de vista tècnic productiu, sinó també des del comercial, és d'una importància decisiva.

Si bé manté en les seues mans la guia general de l'empresa i centralitza aquelles branques productives i comercials i operacions que estan madures per a açò, el trust al mateix temps ha d'evitar, de totes les maneres possibles, la forma de centralització que estrangula, que mata la iniciativa, i ha d'evitar les intromissions mecàniques en el funcionament de les empreses.

La comptabilitat independent de cada fàbrica no sols ha de subministrar els mitjans per a determinar els seus guanys i el seu creixement o caiguda sinó que, també, ha de servir com a base general d'un sistema de control de qualitat estrictament ajustat a les particularitats de l'empresa.

7. El càlcul, el balanç i el control

Sota les actuals condicions, els resultats materials constitueixen l'única verificació empírica seriosa i de confiança de si les relacions mútues entre les empreses, els trusts i l'estat són satisfactòries, i subministra també l'única mostra dels èxits o, d'una altra manera, dels nostres mètodes de gestió econòmica de conjunt. Només a partir de la curosa tabulació dels balanços podem jutjar la nostra situació comercial, ja que sense un sistema correcte de comptabilitat que comprega l'economia estatal de dalt a baix, sense informes comptables científics que mostren el cost real dels productes de la indústria estatal, no hi ha cap garantia contra el malbaratament gradual o el balafament de la propietat nacionalitzada, i els trusts, en aquest cas, podrien servir com a canals per a conduir la propietat de l'estat cap a mans privades.

Elaborar mètodes de comptabilitat uniformes, vigilar que aquesta siga realment portada avant i perfeccionada més i més, tot açò ha de constituir un dels problemes més importants dels principals establiments econòmics en general i de la Comissió de Planificació de l'estat en particular; aquest treball té com a objectiu obtenir un balanç real únic a partir del qual es puga estimar la situació de la indústria estatal i, més tard, de tota l'economia estatal en general.

El Consell del Treball i de la Defensa ha d'organitzar una auditoria estatal dels informes comptables comercials i industrials i dels balanços. L'absència d'un control competent i qualificat en aquest sentit fa inútils tots els altres tipus d'inspecció econòmica, i difon un sentit d'irresponsabilitat que és incompatible amb una economia adequadament organitzada.

8. Els salaris

El sistema de salaris adoptat durant el període que tot just ara ha acabat ha confirmat en el seu conjunt com d'encertades foren les decisions de l'XI Congrés del Partit i del V Congrés dels Sindicats, així com també de les negociacions col·lectives entre els sindicats i les organitzacions econòmiques.

Durant l'any que acaba de començar, es pot registrar un augment considerable en els salaris per a totes les categories de treballadors, i açò ha resultat en un augment considerable de la productivitat del treball.

La política general de salaris per al futur ha d'estar encaminada vers una major o menor anivellació cap amunt del salari mitjà en totes les branques de la producció amb les modificacions necessàries, sobre la base de la capacitació mitjana, de tal manera que els treballadors de capacitació equivalent o semblant obtinguen aproximadament una remuneració igual en les diferents branques de la indústria i que siga, en la mesura en què siga possible, independent de les fluctuacions del mercat; al mateix temps el salari individual en realitat hauria de ser proporcional a la producció real. Els òrgans corresponents de l'estat deuen, colze amb colze amb els sindicats, dirigir els seus esforços en direcció d'aconseguir un acord més favorable en una branca donada de la indústria, la qual cosa servirà els interessos dels treballadors no sols d'aquesta o aquella branca, sinó també els de la classe obrera en el seu conjunt, augmentant els ingressos en les branques endarrerides i, sobretot, en la indústria pesant i el transport.

Si bé hem de tractar de totes les formes possibles de millorar les condicions de la classe obrera, els òrgans de l'estat i els sindicats deuen al mateix temps recordar que una milloria contínua i abastadora serà possible només sobre la base del seu propi desenvolupament en tant que indústries rendibles. Des d'aquest punt de vista, les mesures que mantenen funcionant a les empreses pobrament equipades, o empren en una fàbrica molts treballadors que no estan en proporció a la productivitat real de l'empresa, constitueixen la forma més irracional i onerosa de seguretat social i van, en conseqüència, contra els interessos futurs de la classe obrera.

Sobrecarregar a les empreses industrials amb tot tipus de despeses addicionals que no siguen necessàries per a la mateixa producció ni estiguen establertes per la llei va en detriment de les empreses en qüestió i de l'estat, independentment de com d'important siga el propòsit a què van destinades, ja que socaven la possibilitat d'una forma adequada de càlcul, i imposen sobre l'estat d'una forma disfressada una despesa que, sota les actuals condicions, està més enllà d'allò que la seua fortalesa pot suportar. Les prestacions arbitràries per part dels trusts, açò és, prestacions no autoritzades i no regulades per l'estat, no són ni més

menys que un malbaratament de la propietat estatal i com a tals han d'ésser castigades per la llei.

Cal portar avant una vigilància estreta sobre l'aplicació pràctica del Codi de Treball i, en general, de tots els estatuts sobre la força de treball, els salaris, la duració de la jornada laboral per a les diferents categories, els descomptes de seguretat social, per a les necessitats culturals i educatives, etc., etc., amb vista, d'una banda, a satisfer els interessos dels obrers en el més alt grau que siga compatible amb l'actual estat de la indústria i, d'altra banda, per a fer a una banda o canviar mentre els estatuts que siguen manifestament irrealitzables sota les actuals circumstàncies. Els directors de les fàbriques i els sindicalistes han de cooperar per a recol·lectar, de la manera més objectiva, fets ben examinats i tamisats que podran servir de base per als canvis legislatius o les mesures administratives més amunt mencionats.

9. Les finances, el crèdit i els aranzels

Una condició necessària per a la recuperació i el desenvolupament de la indústria, especialment de la indústria pesant, és l'elaboració adequada del pressupost estatal en el sentit de posar-lo en estreta correspondència amb els recursos reals de l'estat i amb les seues despeses segons el pla.

És necessari desfer-se per complet del major dels nostres mals (que ens és imposat, és veritat, en mesura considerable per les condicions objectives) és a dir, la manca d'unitat i la discrepància entre els nostres esquemes productius i aquells recursos que estaven a la nostra disposició per a realitzar-los. Aquesta mena de divisió inevitablement preanunciava el caos (industrial i financer) i sacsejà terriblement l'estabilitat dels establiments econòmics més importants.

Exactament la mateixa conseqüència resultà de la pràctica de la requisita dels productes de la indústria (principalment de les indústries mecànica, metal·lúrgica i del petroli) per part de l'estat (centralment per a benefici dels departaments militar i de transport, ja siga sense cap pagament en absolut, o a preus arbitraris que no cobrien els costos d'aquests productes).

Si sorgiren futures discrepàncies entre els ingressos i les assignacions estimades, i si en resultés la necessitat de retallar les despeses, les reduccions han de ser efectuades no sota una màscara o una altra, sinó obertament, per mitjà de la reconstrucció del pressupost i de reduir les assignacions de partides per a les empreses industrials i de transport, l'exèrcit, etc., sempre d'acord amb un pla definit.

El sistema de subministrar crèdit industrial constitueix no sols un problema financer o bancari sinó la part més important d'activitat en l'assumpte d'organitzar i guiar la indústria. És necessari, en conseqüència, que el

finançament de la indústria estatal estiga concentrat, tot el possible, en un establiment de crèdit que ha d'estar estretament connectat amb el Consell Suprem de l'Economia del Poble.

La creació d'impostos i la imposició d'obligacions duaneres, en estricta conformitat amb la capacitat de pagament de la indústria i la capacitat del mercat, han de ser estudiats molt de prop, mentre que s'ha de considerar curosament l'efecte que puguen tenir els aranzels més alts o més baixos que s'apliquen als diferents articles importats sobre les branques corresponents de la indústria domèstica (des del punt de vista de protegir-les).

Les compres i les comandes realitzades en l'exterior, inclús a preus que són més baixos que en el mercat intern, han de ser fetes a una banda sense vacil·lacions en tots aquells casos en què no siguin absolutament necessàries, ja que la col·locació de comandes dins del país pot servir com a impuls considerable per al desenvolupament de la branca corresponent de la nostra indústria estatal.

Només un sistema de proteccionisme socialista portat avant de manera conseqüent i resoluta podrà assegurar en l'actual període transicional un real desenvolupament de la indústria al nostre estat soviètic, rodejat com està pel món capitalista.

10. El capital estranger

L'experiència de l'any passat ha confirmat el fet que el procés de la construcció de l'estat socialista sota la Nova Política Econòmica és força compatible (dins de certs límits en absolut estrets) amb la participació activa del capital privat (tant extern com intern) en l'esfera de la indústria. Són necessàries majors mesures sistemàtiques per a atreure al capital estranger cap a la indústria en totes aquelles formes que ja s'hagen provat convenientes fins ara: concessions, companyies mixtes, lísing. Un estudi curós de quins sectors de la indústria i quines empreses poden ser deixades en mans del capital estranger i sobre quins principis, amb avantatges per al desenvolupament econòmic general del país, és essencial per a l'elaboració de plans futurs per part de les nostres organitzacions econòmiques líders.

11. Els gerents de planta, la seua posició i els seus problemes; l'educació d'una nova generació de tècnics i de gerents

Les relacions mútues entre els sindicats i els cossos administratius definides per les resolucions de l'XI Congrés del partit, la correcció de les quals ha estat confirmada per l'experiència de l'any passat, han de continuar essent desenvolupades i enfortides en l'esperit d'aqueixes resolucions.

El sistema de real unitat de poder ha de ser portat avant en l'organització de la indústria de dalt a baix. La selecció d'obrers i la seua transferència o acomiadament constitueixen, en les mans dels òrgans administratius de direcció, una condició necessària per a l'orientació real de la indústria i perquè aquells assumisquen la responsabilitat pel seu destí. Les recomanacions i avaluacions dels sindicats han d'ésser tingudes en compte completament i amb la deguda atenció, però sota cap circumstància han de desposseir els òrgans administratius de la seua responsabilitat, ja que els estatuts actuals els atorguen a aquests últims una completa llibertat per a realitzar les seleccions i les designacions.

La pesadesa, l'immobilisme i la manca d'esperit empresarial constitueixen el flanc dèbil de la indústria i el comerç estatal. La raó per a açò rau en el fet que el personal directiu està encara molt lluny d'ésser el més adequat per a les seues tasques, que li falta experiència i que no estan prou interessats en el progrés del seu propi treball. Cal prendre mesures sistemàtiques i regulars per a realitzar millores en totes aquestes direccions. En particular, la remuneració dels gerents de les empreses ha de dependre del balanç entre el deure i l'haver, així com els salaris depenen de la producció.

L'exercici dels treballadors administratius en llocs dirigents (inspectors de corporacions comercials, directors de fàbriques i acereries, secretaris i membres dels directoris dels trusts), en la mesura en què la seua tasca consisteix en rebaixar les despeses de la producció i en extraure guanys, està infestat de dificultats extremadament grans que es tradueixen en conflictes, acomiadaments i transferències. L'administrador enfronta sempre dos perills:

1.- Que les seues estrictes exigències li posen en contra seu als obrers de l'empresa i als seus òrgans representatius o a la regional local del partit i els organismes soviètics.

2.- Que seguint la línia de menor resistència en qüestions que toquen la productivitat del treball, els salaris, etc., pose en perill la capacitat de lucre, i en conseqüència, el futur de l'empresa. No cal dir que un director d'una fàbrica soviètica ha de tenir les majors consideracions cap als interessos materials i espirituals dels obrers, cap als seus sentiments i la seua estructura de pensament. Però no ha d'oblidar alhora mai que el seu més alt deure amb la classe obrera en el seu conjunt consisteix en augmentar la productivitat del treball, en rebaixar els costos de producció, i en augmentar la quantitat de productes materials a disposició de l'estat de la classe obrera. És el deure dels obrers del partit i dels sindicats donar-li al director soviètic el seu suport sincer en aquest aspecte. L'atenció, la perseverança i l'economia són les qualitats necessàries d'un obrer administratiu soviètic. El seu més alt homenatge és fer funcionar l'empresa sobre la base de comptes sanejats i equilibrats. Ha de quedar ben clar per a la massa de treballadors que un director que tracta de fer rendible una empresa

serveix els interessos de la classe obrera tant com un obrer sindicalitzat que tracta d'augmentar el nivell de vida de l'obrer i de salvaguardar la seua salut.

La preparació de nous treballadors administratius ha de prendre una forma sistemàtica i, al mateix temps, ha de ser altament especialitzada. Els mètodes sumaris, com quan les instruccions eren preses de compromís, merament contemplant als altres realitzar les seues obligacions, han de ser reemplaçats per un entrenament sistemàtic d'acord amb un pla exacte, que vaja de la mà amb un període d'experiència definit. Als treballadors assignats als seus llocs en el primer període i que no han tingut encara temps d'adquirir els coneixements necessaris se'ls ha de donar l'oportunitat d'omplir les llacunes més serioses. L'especialització en diferents tipus d'activitats pràctiques, no obstant, ha d'estar connectada estretament amb l'augment del nivell teòric i polític, i amb un contacte més estret amb el partit; d'una altra manera l'especialització podria revelar-se com quelcom perjudicial per al partit, ja que un coneixement superficial de tot va en detriment de qualsevol empresa econòmica.

El partit i els sindicats han de prestar una atenció molt seriosa a la qüestió d'augmentar el nombre de gerents obrers en la indústria, i especialment de comunistes en els llocs de direcció en tots els graus de la jerarquia econòmica.

L'entrenament tècnic ha de ser per a la nova generació no sols una qüestió d'especialització sinó, també, un deure revolucionari. Sota les condicions de l'estat obrer tot l'entusiasme dels joves treballadors que antigament estava dedicat a la lluita política revolucionària ha d'estar ara dirigit cap a un coneixement profund de la ciència i les matèries tècniques. Cal que un estudiant que descuida els seus estudis siga tractat de la mateixa manera que un desertor o un esquiol eren tractats en la lluita contra la burgesia. L'organització d'una economia socialista és per a l'avantguarda proletària no un mètode per a fer carrera, sinó una acció heroica.

12. Les institucions del partit i les institucions econòmiques

Sense oblidar per un sol moment els seus permanents problemes d'educació revolucionària, el partit ha d'adonar-se clarament que en el període actual de la construcció econòmica de la revolució, el seu treball més fonamental resideix en guiar l'activitat econòmica en els punts bàsics del procés de construcció soviètic. El partit complirà la seua missió històrica només si l'experiència econòmica del conjunt del partit creix junt amb l'augment i la complexitat dels problemes econòmics que el poder soviètic ha d'enfrontar.

En conseqüència, el XII Congrés és de l'opinió que no sols una adequada distribució dels treballadors, sinó també la funció de supervisar cada branca important de l'administració econòmica, ha de ser considerada pel partit com el seu deure suprem, especialment en vista de la Nova Política Econòmica, que

crea el perill de la degeneració d'una part del personal de gerència i de pervertir la línia proletària de la política en el procés de la reconstrucció econòmica. Sota cap circumstància en absolut aquesta guia ha de transformar-se, en la pràctica i com una qüestió de fet, en acomiadaments o transferències freqüents de gerents, a empantanegar el treball quotidià d'administració, o en intents de dirigir-lo.

Les directives respecte a les qüestions concretes plantejades per les organitzacions del partit sobre la maquinària administrativa són inevitables i indispensables sota les actuals condicions, però cal tractar constantment de què aquesta guia porte la marca d'un pla ampli, que eventualment portarà a una disminució real en el nombre de casos on hi haja necessitat d'una interferència administrativa directa en problemes especialitzats o independents de la pràctica corrent.

Com més regularment procedisca el treball administratiu i econòmic de l'estat en l'execució dels plans formulats pel partit, més completament serà resguardada la direcció del partit.

El XII Congrés confirma les resolucions de l'XI respecte a la necessitat d'una divisió del treball i una delimitació de tasques en l'esfera econòmica entre el partit i els soviets, en particular, i insisteix en el fet que aquesta resolució siga portada avant del mode més complet i sistemàtic tant a nivell del centre com de la perifèria. El XII Congrés fa recordar especialment que d'acord amb la resolució de l'XI Congrés, les organitzacions del partit "resolen les qüestions econòmiques independentment només en aquells casos i en la mesura en què aquestes qüestions exigisquen imperativament una solució segons els principis del partit."

Un dels problemes importants plantejats al partit és donar el seu suport a un acord sota el qual les organitzacions econòmiques competents no sols tindrien el dret formal, sinó l'oportunitat pràctica d'educar gradualment els obrers en llocs administratius i d'aportar al seu avanç regular a mesura que guanyen experiència i que desenvolupen les seues qualitats. Açò només és possible si els obrers són sistemàticament seleccionats segons la seua experiència econòmica tant en les empreses com en els oficis especialitzats, i també si dins de les institucions econòmiques s'observen els principis de disciplina i d'un corresponent sistema de coordinació i de subordinació entre les diferents branques del treball i entre els obrers que estan al capdavant d'aqueixes branques.

Però en vista del treball responsable i particularment important que recau sobre els treballadors administratius en el moment actual, el partit en el seu conjunt i totes les seues organitzacions han de donar-los el seu suport més sincer i tenir sistemàticament atenció de crear una atmosfera tal que excloga la possibilitat que grups de treballadors administratius trenquen amb el partit.

13. La indústria gràfica

La qüestió de posar a funcionar la indústria gràfica sobre bases sanes té una immensa importància no sols econòmica sinó cultural també.

El congrés reconeix que l'estat actual de la indústria gràfica no és satisfactori i considera necessari prendre mesures decisives per tal de millorar-lo.

És necessari primer que res millorar la tècnica d'aquelles publicacions que són de venda massiva. La qüestió de l'organització dels oficis de tipògrafs ha de ser resolta com més aviat millor i de tal manera que els establiments de publicacions estatals més grans i més importants siguen capaços de realitzar les seues tasques sobre bases àmplies, regulars i tècnicament satisfactòries.

¹ Aquest informe fou publicat en *Labour Monthly*, volum 5, número 1, juliol de 1923, pàgines 19-29, i número 2, agost de 1923, pàgines 94-104.